

Spomínali sme na vzácneho človeka

V týchto dňoch uplynulo 10 rokov odvtedy, keď nás navždy opustil správca farnosti a významná osobnosť spoločenského života našej obce Mgr. Elemír Nickel.

Pri tejto príležitosti sa konala 30. októbra 2016 v KD Valaliky Spomienková slávnosť, v rámci ktorej bola predstavená kniha našej rodáčky **Mgr. Anny Tkáčovej, PhD.**, „Elemír Nickel - horlivý a obetavý Kristov kňaz“. V knihe autorka približuje cirkevné dianie v našej farnosti a zároveň ukazuje pôsobenie a činnosť vdp. farára, ktorý významným spôsobom tento cirkevný a spoločenský život u nás ovplyvnil. Autorka touto knihou vzdala hold významnej osobnosti našej obce. Čitateľov oboznamuje s celkovou náboženskou a spoločenskou situáciou v uvedenom období.

Slávnosti sa zúčastnili pozvaní hostia a predstavitelia vedenia našej a susedných

Pri hrobe Elemíra Nickela

obcí Geča a Kokšov Bakša. Za prítomnosti širokej verejnosti v pietne ladenom programe si pán starosta Ing. Štefan Petrik krátko zaspomínal na nášho pána farára. Z hostí spomínali jeho odchovanci **vdp. Mgr. Pavol Hudák a Mgr. Vladi-**

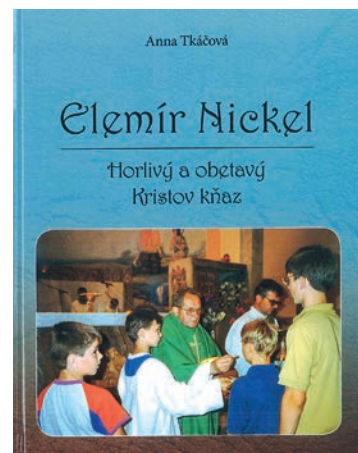
mír Juhász. „Boli to vzácne chvíle byť s ním a učiť sa“, hovorili. Ich nezabudnuteľné zážitky boli dôkazom toho, že aj pri takej ťažkej práci ako je slúžiť Bohu a ľuďom si našiel cestu ku každému. Prítomní si s veľkým záujmom pozreli prezentáciu o živote obetavého človeka, ktorú zostavil a komentoval **Mgr. Pavol Kacvinský.** Prekvapením pre každého bola autentická zvuková nahrávka prejavu vdp. Nickela, ktorú si prítomní so zatajeným dychom vypočuli a spomenuli si na jeho hlas a múdre slová.

Na záver citujem Dr. Tkáčovú, ktorá preštudovala množstvo materiálov a navštívila veľa pamätníkov dôstojného pána, aby mohla táto kniha uzrieť svetlo sveta. Ako hovorí „Táto publikácia si neosobuje titul neomylnosti či bezchybnosti, alebo úplnosti.

Zámerom tejto jubilejnej biograficky ladenej publikácie je pripomenúť si človeka - kňaza, ktorý takmer polstoročie prežil vo farnosti, ktorá sa mu stala druhým domovom a jej farníci druhou rodinou“.

Eva Výrostková
foto: Dušan Kmec

Mgr. Anna Tkáčová

Knihu si môžete zakúpiť za 5 eur v obecnej knižnici.

Z PRACOVNÉHO STOLA STAROSTU

Voľných stavebných parciel na území obce ubúda a s tým súvisí tlak na vytváranie nových stavebných obvodov. V práve končiacom roku sa nám podarilo predĺžiť cestu Pri studničke, čím sa vytvorila možnosť vybudovať deväť rodinných domov, ako aj NN elektrickú sieť a verejné osvetlenie na Športovej ulici oproti ihrisku pre šesť nových rodinných domov. Nie je to veľa. Problémom sú však majetkoprávne vzťahy. Mnohí vlastníci nie sú ochotní dohodnúť s obcou prevod pozemkov pod plánovanou komunikáciou. Pred časom sme začali s prípravou novej cesty v zmysle územného plánu a to od obecného úradu po Staničnú ulicu. A práve z horeuvedeného dôvodu nemôžeme

v príprave pokračovať, čo je veľká škoda. V posledných rokoch, zrejme aj z dôvodu nedostatku stavebných parciel a ich vysokej ceny, začali stavebníci stavať rodinné domy na záhradách, za existujúcimi domami tak, že sa vytvárajú súkromné prístupové komunikácie. Takýmto spôsobom sa radili do hĺbky parcely aj viaceré domy. Tento spôsob výstavby už podľa nových zmien a doplnkov nebude možný. Z urbanistického hľadiska má mať každý dom prístup z verejnej komunikácie. Hlavným dôvodom je ale znehodnotenie funkcie záhrad vlastníkov susedných parciel.

Od 2.11. je v riadnej prevádzke siedma trieda materskej školy. Stavebné práce sme ukončili ešte v mesiaci október, ale pre problémy s dodávateľmi

nábytku sme mohli triedu dať do užívania až neskôr. Otvorením novej triedy sme uspokojili všetkých rodičov, ktorí žiadali o umiestnenie svojho dieťaťa do škôlky. Ďakujem všetkým, ktorí za poldruha mesiaca svojou prácou vytvorili pre našich najmenších krásne priestory.

Dobré meno našej obce sa dá šíriť rôznymi spôsobmi. **To, čo sa podarilo našim ženám, seniorkám v relácii Slovenskej televízie „Milujem Slovensko“, je obdivuhodné.** Už počas relácie som dostal niekoľko SMS správ s pozitívnymi reakciami na vystúpenie pani Jolany Takáčovej a jej kolegyň. Ďakujem im a prajem im, aby nám dlho prinášali radosť prostredníctvom svojich piesní a nápadov.

Ing. Štefan Petrik

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBCENÉHO ZASTUPITEĽSTVA VALALIKY ZO DŇA 7. 9. 2016

OZ berie na vedomie:

- a) stanovisko Finančnej komisie obce Valaliky zo zasadnutia zo dňa 24.08.2016.
- b) stanovisko komisie pre voľbu hlavného kontrolóra obce Valaliky zo dňa 25.08.2016.
- c) Výročnú správu a konsolidovanú výročnú správu obce Valaliky za rok 2015.
- d) Monitorovaciu správu o plnení rozpočtu a programov k 30.06.2016.
- e) výsledok kontroly uvedený v protokole o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR zo dňa 17.06.2016 z kontroly účinnosti verejných prostriedkov vynaložených na komunálne služby v obci Valaliky v čase od 03.02.2016 do 31.05.2016.

OZ schvaľuje:

- a) zmenu uznesenia obecného zastupiteľstva obce Valaliky číslo 81/2016 zo dňa 15.06.2016 nasledovne: v časti III. ustanovuje vo vete pod písmenom a) sa mení slovo „verejným“ na „tajným“.
- b) OZ schvaľuje v zmysle §9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zámer uzatvoriť nájomnú zmluvu medzi obcou Valaliky ako prenajímateľom a Ing. Ladislavom Popovičom, Komenského 27, Košice ako nájomcom, predmetom ktorej je odplatné prenechanie do užívania časti nebytových priestorov v objekte Drobnej prevádzkárne zapísané na LV č. 1273, parcela č. KNC 6, súpisné číslo 3064, Kostolná 17, Valaliky o celkovej výmere 28 m² a nájomnú zmluvu na nepoľnohospodárske vyu-

žitie parcela č. KNC 6 zapísaná na LV č. 1273 o výmere 29,10 m² z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že uzatvorenie týchto nájomných zmlúv je vyvolané prerušením živnostenského oprávnenia doterajšieho nájomcu Ivety Laskej, Komenského 27, Košice a ktorá je blízkou osobou vo vzťahu k Ing. Ladislavovi Popovičovi, Komenského 27, Košice (manžel) a ktorý bez prerušenia prevádzky nadviaže na doterajší dohodnutý účel nájmu – predaj sudových vín a prevádzkovanie letnej terasy.

c) uzatvorenie Nájomnej zmluvy medzi obcou Valaliky ako prenajímateľom a Ing. Ladislavom Popovičom, Komenského 27, Košice ako nájomcom na prenájom časti nebytových priestorov v objekte Drobnej prevádzkárne zapísané na LV č. 1273, parcela č. KNC 6, súpisné číslo 3064, Kostolná 17, Valaliky o celkovej výmere 28 m² za účelom prevádzkovania predajne sudových vín za cenu nájmu 599,96 €/rok s účinnosťou od 1.7.2016.

d) uzatvorenie Nájomnej zmluvy medzi obcou Valaliky ako prenajímateľom a Ing. Ladislavom Popovičom, Komenského 27, Košice ako nájomcom na prenájom časti pozemku na nepoľnohospodárske využitie parcela č. KNC 6 zapísaná na LV č. 1273 o výmere 29,10 m² za účelom prevádzkovania letnej terasy za cenu nájmu 197,11 €/rok s účinnosťou od 1.7.2016.

e) v zmysle §9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zámer predať nehnuteľný majetok obce, a to pozemok parcela č. KNC 127/3

k.ú. Valaliky, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m², ktorá vznikla odčlenením od pozemku parcela č. KN-C 1358/2 k.ú. Valaliky, druh: zastavané plochy a nádvoria zapísaná na LV č. 1273 ako diel č. 2 o výmere 18 m². Z dielov 1 a 2 sa vytvorila novovzniknutá parcela č. KN-C 127/3, druh: zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m² na základe geometrického plánu č. 46/2016, ktorý vypracoval Marián Tóth – GEOTOMA, Záhradná 8, Valaliky. Predmetom predaja je pozemok parcela č. KN-C 127/3 k.ú. Valaliky pre žiadateľov Ladislava Horvátha a manželku Ľubicu rod. Slepčikových, obaja bytom Kokšovská 72, Valaliky z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je skutočnosť, že parcela č. KNC 127/3 súvisle nadväzuje na pozemok vo vlastníctve žiadateľov parcela č. KNC 128/5 zapísaná na LV č. 1094 v k.ú. Valaliky a spolu tvoria logický celok.

f) odpredaj pozemku parcela č. KNC 127/3 k.ú. Valaliky pre žiadateľov Ladislava Horvátha a manželku Ľubicu rod. Slepčikových, obaja bytom Kokšovská 72, Valaliky za kúpnu cenu 1 410 € stanovenú znaleckým posudkom. Súčasťou kúpnej ceny budú aj náklady na vypracovanie znaleckého posudku.

g) uzatvorenie Dodatku č. 8 ku Zmluve o nájme nebytových priestorov č. 1/2008 medzi obcou Valaliky ako prenajímateľom a spoločnosťou Cumulus s.r.o., Rastislavova 45, Košice ako nájomcom, ktorej predmetom je zmena prenajímanej plochy z pôvodnej výmery 131,5 m² na novú výmeru 121,1 m² pri nezmenenej cene nájmu

9,22 €/m²rok.

h) uzatvorenie Dodatku č. 1 ku zmluve o vecnom bremene č. 569/191/2016/ÚP medzi obcou Valaliky ako budúcim povinným a VVS, a.s., Komenského 52, Košice ako budúcim oprávneným.

i) odkúpenie:

a. pozemku a príslušenstva na parcele č. KNC 1179/227, druh: záhrady o výmere 381 m² zapísaná na LV č. 1651 k.ú. Valaliky do výlučného vlastníctva,

b. pozemku parcela č. KNC 1179/2, druh: záhrady o výmere 1959 m² zapísaná na LV č. 1649 k.ú. Valaliky v podiele 1/112 z celku do podielového spoluvlastníctva od vlastníkov Pavol Priadka a Helena Priadková, obaja bytom Študentská 1, Košice za kúpnu cenu 5 000 €.

j) poskytnutie dotácie z rozpočtu obce pre žiadateľa futbalový klub FC Valaliky vo výške 13 000 € a žiada o jej zapracovanie do rozpočtu obce.

OZ volí:

a) volebnú komisiu pre voľbu hlavného kontrolóra obce Valaliky v zložení:

Predseda: Ing. Tomáš Vindt PhD.

Člen: Ing. Vladimír Hudák

Člen: Bc. Paulína Kacvinská

b) na základe výsledkov sčítania hlasov z tajného hlasovania, v súlade s § 18a ods. 1) a ods. 5) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov **Ing. Ladislava Nyulášiho** do funkcie hlavného kontrolóra obce Valaliky na funkčné obdobie od 01.10.2016 do 30.09.2022 s dňom nástupu do práce 01.10.2016.

Otvorili sme novú triedu materskej školy

Na inom mieste našich novín píšem, že sa nám v krátkom čase podarilo zrekonštruovať priestory, ktoré užíval nájomca Sieťotlač, na novú triedu materskej školy. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí sa o to pričínili. **Tomášovi Čigášovi ml.** a jeho kolegom, **Jozefovi Leškovi** a jeho synovi **Matúšovi, Romanovi Leškovi, Michalovi Podrackému** ako aj pracovníkom obce pod vedením **Jaroslava Janočka**. Za aktívnu spoluprácu ďakujem aj vedeniu materskej školy. Verím, že rodi-

čom, ale predovšetkým deťom sa bude v novej triede páčiť a do budúcnosti budeme môcť prijať všetky deti z našej obce, ktoré budú chcieť škôlku navštevovať.

Ing. Štefan Petrik
foto: **Dušan Kmec**

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Vitajte na svete:

Buzice: Karolína Zabilanská, Mathias Sitt'ai, Johana Vindtová

Bernátovce: Melissa Godlová, Lenka Batyiová, Samuel Filip Horváth, Diana Timková

Všechsvätých: Patrik Gaži, Samuel Doro

Košťany: Sarah Labičová, Emma Majorošová, Roman Zupko

Opustili nás, v srdciach zostávajú:

Buzice: Mária Šimková, Štefan Kacvinský, Margita Krupášová

Bernátovce: Ladislav Kertész, Mária Kertéssová, Ján Joška

Košťany: Imrich Kmec, Ing. Lubomíra Štefanová, Peter Štefan

Veľa lásky novomanželom:

Ján Szemán (Čaňa) a Klaudia Kováčová (Valaliky – Buzice)

Michal Lukáč (Valaliky) a Michaela Moravičová (Trstené pri Hornáde)

Martin Horváth (Valaliky) a Magdaléna Delemanová (Košice-Luník IX)

Milan Magyar (Valaliky - Bernátovce) a Nikola Buchlová (Geča)

Marián Tóth (Valaliky – Bernátovce) a Bianka Grechová (Košice - Sídliisko KVP)

Ladislav Makó (Valaliky – Buzice) a Katarína Cenkerová (Valaliky – Buzice)

Štefan Szilágyi (Valaliky – Buzice) a Alžbeta Lörintcová (Zbehňov)

Marek Čontoš (Valaliky – Buzice) a Viktória Galasová-Zaufalová (Budimír)

Mgr. Vlastimil Sedlák (Valaliky – Buzice) a Mgr. Katarína Jakabová (Valaliky - Bernátovce)

Jaroslav Sándor (Valaliky - Bernátovce) a Anna Janičková (Sabinov)

Jozef Kysel' (Valaliky - Bernátovce) a Eva Kysel'ová (Kokšov-Bakša)

Erik Horváth (Valaliky - Bernátovce) a Mgr. Zuzana Valečková (Drienov)

DOBRE VEDIETĚ, ŽE...

V dnešnej dobe musia budovy spĺňať minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov. Pod pojmom energetická hospodárnosť budovy rozumieme množstvo energie potrebnej na vykurovanie, prípravu teplej vody, na chladenie a vetranie a na osvetlenie budovy. Energetická hospodárnosť budovy sa určuje výpočtom, výsledkom ktorého je zjednodušene povedané, zatriedenie budovy podľa kategórie do ktorej patrí (t.j. rodinné domy, bytové domy, školy, nemocnice, atď.) do energetickej triedy A až G. Tomuto výpoč-

tu podliehajú jednak nové budovy, pri projektovaní ktorých projektant zohľadní v projekte stavby vysokoúčinné alternatívne energetické systémy, ale aj existujúce významne obnovované budovy. Pod pojmom významná obnova budovy sa rozumie taká stavebná úprava, pri ktorej sa uskutoční zmena obalových konštrukcií stavby v rozsahu viac ako 25% jej plochy, t.j. najmä zateplenie obvodového plášťa a strešného plášťa a výmena pôvodných otvorových výplní (okná, dvere).

(pokračovanie na strane 4)

Terénna sociálna práca v obci pokračuje

Na základe dobrých skúseností a priaznivej odozvy s terénou sociálnou prácou sa obec zapojila aj do ďalšieho Národného projektu terénna sociálna práca v obciach, realizovanú prostredníctvom Implementačnej agentúry Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR. Po výberovom konaní vznikol nový kolektív pozostávajúci z terénneho sociálneho pracovníka **PhDr. Ivana Demeterová**, terénnych pracovníčok **Emília Sviatková** a **Erika Peterčáková**.

Chceme nadväzovať na predchádzajúci projekt a pokračovať v nastolenom trende a úspešnej práci našich predchodkýň. Naším cieľom je poskytnúť odbornú pomoc a základné poradenstvo všetkým obyvateľom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní nájsť riešenie svojho problému. Najčastejšie riešime problémy s bývaním, ťažkosťi so splácaním úverov a dlhov, komunikáciu s úradmi, vybavovanie kompenzácií a dávok. Taktiež sa snažíme pomôcť pri písaní životopisov a pri hľadaní si zamestnania. Spolupracujeme aj so školou, detským a všeobecným lekárom a so sociálnou pracovníčkou obce Mgr. Kvetoslavou Bakšiovou.

Keďže sa ochladilo, blíží sa zima, mnoho občanov sa na nás obracia s prosbou o teplé oblečenie, obuv, obliečky či paplóny. **Touto cestou chceme osloviť ľudí, ktorí majú obnosené šatstvo a ďalšie „nepotrebné veci“, aby ich doniesli do kancelárie TSP na Kostolnej 9 a my ich poskytneme ľuďom, ktorých ešte potešia.**

Ďakujeme ľuďom, ktorí už takto pomáhajú a radi privítame v našej kancelárii aj ďalších.

Tešíme sa na našu vzájomnú spoluprácu
Kolektív TSP

Zľava: M. Hricišonová, F. Sedlák, R. Laboš a starosta Š. Petřík

Ocenili sme darcov krvi

Krv - životodarná tekutina, ktorá sa nedá ničím nahradiť a ani vyrobiť. Tú môže človek človeku jedine darovať. Slovenský červený kríž, územný spolk Košice - okolie nás upozornil na to, že v obci Valaliky žijú až dvaja občania - **František Sedlák a Róbert Laboš**, ktorí sú držiteľmi **Kňazovického medaily** (MUDr. Ján Kňazovický bol košickým chirurgom, ktorý operoval do svojich 85 rokov) za 100 a viac bezplatných odberov krvi a vyzval nás, aby sme tento ich výnimočný prejav ľudskosti morálne ocenili. Pozoruhodné na tom je to, že v celom okrese Košice – okolie **žije len 23 držiteľov tejto medaily** a z nich až dvaja žijú medzi nami.

V stredu 26. októbra 2016 sa konala v komornej atmosfére sobášnej sály slávnosť, na ktorej Ing. Štefan Petřík, Františkovi Sedlákov a Róbertovi Labošovi poďakoval a zdôraznil, **že bezpríspevkové darcovstvo krvi je vzácny čin, ktorý má nezastúpiteľné miesto pri záchrane ľudských životov**. Ako prejav vďaky im odovzdal malý darček - obraz, ktorý špeciálne pre nich namalovala a osobne priniesla pani **Mária Hricišonová**.

Pri tejto príležitosti som našim darcom položila niekoľko otázok:

Kedy a kde ste prvýkrát darovali krv? Čo bolo impulzom - vašou motiváciou?

F.S.: Prvýkrát som daroval krv, keď som mal 18 rokov. Autobusom sa chodilo do Košíc na transfúziu stanicu. K tomu, aby som daroval krv ma viedla myšlienka pomáhať ľuďom a motiváciou mi boli moji rodičia a súrodenci, ktorí tiež boli darcami krvi.

R.L.: Prvýkrát som daroval krv v roku 1993 počas Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach. Oslovil ma oznam v dennej tlači o takejto sprievodnej akcii MMM.

Ako sa cítite po odbere?

F.S.: Odber mi nespôsobuje žiadne problémy, skôr sa cítim uvoľnene a z transfúznej stanice odchádzam s dobrým pocitom,

že som pomohol niekomu, kto to potrebuje.

R.L.: Momentálne mám za sebou **130 odberov** a po odbere som nemal nikdy nejaký vážny problém, aj keď cítim miernu únavu, hlavne po darovaní krvných doštičiek.

Spomeniete si na váš najzaujímavejší odber?

F.S.: Spomínam si, keď sa pri jednom z odberov vedľa mňa postavil dvojmetrový chlap a tváril sa suverénne a dôležito. Netrvalo to však dlho. Vydržalo mu to len do momentu, kedy mu sestra odobrala vzorku krvi. Zbledol a opierajúc sa o stenu vešiaka sa sklzol až na zem. To ho však neodradilo od úmyslu darovať krv, pretože po chvíľke sa vzbopil a krv daroval.

R.L.: Môj najzaujímavejší odber bol zároveň aj môj prvý, keď darcov z Námestia Maratónca mieru odviezli na Transfúziu stanicu a po darovaní nám ponúkli pohár červeného vína.

Ako by ste povzbudili našich čitateľov, aby nemali obavy darovať krv?

F.S.: Pokiaľ je človek zdravý, treba len chcieť a mať trošku odvahy. Tak ako ja, rovnako celá moja rodina sme dobrovoľnými darcami krvi a len pre zaujímavosť, spolu sme darovali **103 l krvi**. Netreba sa báť, ľudia by si mali navzájom pomáhať, lebo nikdy nevieme, kedy budeme potrebovať pomoc druhých.

R.L.: Všetkých tých, ktorým to zdravotný stav dovoľuje, by som povzbudil, aby išli darovať krv, lebo pociť, že ste niekomu nezištne pomohli, je nenahraditeľný. A v neposlednom rade, pri odbere vám zistia, či ste zdravotne v poriadku.

Na záver mi ostáva len citovať pápeža Jána XXIII. „**Ako krv, čo ticho prúdi z žilách, dáva život, sfarbenie a odolnosť telu, tak láska, tá skrytá, no pulzujúca životná miazga, robí záslužným a účinným každý dobrý skutok.**“

Dakujeme vám a prajeme vám veľa zdravia.

Martina Matiová
foto: Dušan Kmec

DOBRE VEDIEŤ, ŽE...

(dokončenie zo strany 3)

V štádiu návrhu a prípravy projektovej dokumentácie pri novej budove, resp. významne obnovovanej existujúcej budove sa používa projektové energetické hodnotenie, ktoré obsahuje splnenie požiadaviek na tepelnotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a na potrebu tepla na vykurovanie.

Vypracovanie energetického certifikátu je povinnosťou v prípade predaja, alebo prenájmu budovy; taktiež pri dokončení novej budovy, resp. významnej obnove existujúcej budovy, v kolaudačnom konaní. Stavebník má povinnosť energetický certifikát predložiť spolu s návrhom na kolaudáciu stavby.

Minimálna požiadavka na energetickú hospodárnosť nových budov je určená hornou hranicou energetickej triedy A1 pre globálny ukazovateľ, čo znamená že sa jedná o ultranízkoenergetickú úroveň výstavby. Významne obnovovaná existujúca budova musí túto požiadavku splniť, ak je to technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné.

V energetickom certifikáte osoba oprávnená na jeho vypracovanie navrhne také opatrenia na stavbe, uskutočnením ktorých sa dosiahne požadovaná energetická hospodárnosť budovy a zníženie potreby energie. Tieto opatrenia môžu byť iné pre nové budovy a pre významne obnovované budovy vrátane ich rozšírenia o prístavby, nadstavby a vstavby. Vo všeobecnosti platí, že navrhované opatrenia musia zlepšiť energetickú hospodárnosť budovy a vrátiť vynaloženú investíciu na energiu za menej ako 15 rokov.

Ing. Monika Čuláková

Pri Ministerstve kultúry SR vznikla na základe uznesenia vlády č. 86 z 2. marca 2016 k Tretej správe o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky Kalendárová komisia. Ulohou komisie je hlavne schvaľovanie zaraďovania krstných mien do slovenských kalendárov, schvaľovanie oficiálnej podoby mien a postupné zostavenie oficiálneho kalendária ako základného materiálu pre vydávanie slovenských kalendárov. Týmto kalendáriom sa budú v budúcnosti riadiť aj Matričné úrady pri zapisovaní mien pri narodení dieťaťa.

Ing. Gabriela Sočuvková

Stretnutie s Janou Pronskou

Príjemné popoludnie strávili naši čitatelia aj my v spoločnosti slovenskej autorky **Jany Pronskej**, ktorá vo štvrtok 22. septembra 2016 navštívila Obecnú knižnicu vo Valalikoch. Patrí medzi najúspešnejšie slovenské spisovateľky súčasnosti. Vďaka jej románom ožívajú naše známe, ale aj zabudnuté hrady, zrúcaniny, rody, ktoré navštevuje a skúma. Dá sa povedať, že stredovek má už v malíčku. Už iste tušíte, že pani Pronská píše historické romány. Priznala sa, že je veľký romantik. Pomsty a intrigy v jej knihách ustupujú láske, a preto sa dej končí šťastne. Nie nadarmo dostala prívlastok „**prvá dáma historickej románcu**“. Debutovala v roku 2008 dvoma románmi Zlatníkova chovanica a Bosorkina dcéra. Postupne jej vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ vyšlo 12 románov (Láska a česť, Hriech prvej noci, Zradená lúbošť, Prekliata láska, Kliatba, Krvavý erb, Rytierova česť, Verenica, Čierna vdova a Rebelka. V knihkupectvách by sa mal v novembri objaviť nový román Janičiarova žena. Ak ste žiaden jej román ešte nečítali, môžete tak kedykoľvek urobiť, naša knižnica zakúpila všetky jej knihy.

Na besede sa zúčastnili mladí i tí skôr narodení. Boli sme zvedaví na jej literárne začiatky, ktoré neboli ľahké. Svoj prvý román napísala ešte na strednej

škole na písacom stroji, ktorý jej darovali rodičia. Mimochodom, má ho ešte stále odložený. Pani Pronská nás nechala nazrieť aj do svojej „tvorivej kuchyne“. Dozvedeli sme sa, že jej prvým čitateľom a kritikom je jej mama. Hlavnú hrdinku románu Kliatba pomenovala po dcére Veronike. Legenda o zlatom rúne ju inšpirovala pri písaní práve rozpísaného románu, dej ktorého sa odo-

hráva v okolí Banskej Štiavnice... Nestačili sme sa čudovať, ako rýchlo ubehli takmer dve hodiny v spoločnosti veľmi sympatickej dámy. Na záver nemohla chýbať autogramiáda. Pani spisovateľke ďakujeme za príjemné chvíle a prajeme veľa tvorivých nápadov pri písaní nových príbehov, ktoré čitateľom vyplnia chvíle oddychu, a popritom sa dozvedia čo- to o našej histórii.

P.S.: Pre deti sme pripravili besedu s pani spisovateľkou **Martou Hlušíkovou**, ktorá navštívila našu knižnicu vo štvrtok 8. decembra 2016 o 10.00 hod. Tešíme sa.

M.Matiová, E.Výrostková
foto: Dušan Kmec

Projekt podporil
z verejných zdrojov
Fond na podporu umenia.

„V smrti uskutočňujeme poslednú oddanosť Bohu.

Umierame v zjednotení s Kristom, ktoré sa začalo v krste, upevnilo sa večnými sľubmi, dozrievalo slávením Eucharistie a teraz dostáva svoje završenie.“ **(Konšt. SSpS 419)**

Odišiel ďalší vzácný človek

V tomto roku zomrela, po ťažkej a zákernej chorobe ďalšia z rehoľných sestier, ktoré u nás v minulosti pôsobili. Sestra Anastázia Anna Hudačková z misijnej kongregácie sestier

služobníc Ducha Svätého. 2. februára 2016 zomrela zaopatrená sviatosťami vo veku 61 rokov a v 40. roku rehoľného života. Bola rodáčkou z Lendaku. Pochádzala zo zbožnej rodiny (jej mladšia sestra je v reholi františkánov.) Mnohí z nás sme ju mali možnosť stretávať nielen vo valalickom farskom kostole, keď rozdávala sväté prijímanie alebo spievala v zbere, ale i na hodinách náboženskej výchovy vo Valalikoch a v Kokšov – Bakši. Napriek tomu, že sestra Anastázia bola na invalidnom dôchodku v provinciál-

nom kláštore v Ivánke pri Nitre, predsa udržiavala čulý kontakt s Valalikami a samozrejme i s Valaličanmi. Pravidelne sa informovala o dianí v obci i vo farnosti. Aj s podlomeným zdravím sa usilovala byť užitočná, keď sa venovala pastorácií väzňov. Keď pred rokom navštívila Valaliky, povzdychla si, že už tu viac nepriđe. A tak sa aj stalo, že o pár mesiacov odovzdala svoju dušu Stvoriteľovi. Sestrička Anastázia však navždy ostane v myšliach ľudí, ktorí ju poznali. R. I. P.

Mgr. Pavol Kacvinský
foto: internet

Krojovaná paráda opäť nesklamala

„A pri jarku a pri jarku pod šatrom, stretla ja še stretla ja še s fešakom...“

Hold kroju a predovšetkým jej nositeľkám vzdávame vo Valalikoch už 11 rokov. Aj prostredníctvom tohtoročnej Valalikej krojovanej parády, keď sa v nedeľu 9. októbra stretli milovníci autentického folklóru v našom kultúrnom dome. Stovky ľudí s nadšením pre ľudové umenie sa zišlo, aby si pripomenulo našu kultúru a naše tradície. Hneď v úvode sa po daždivom sprievode krojovaných ľudí odohralo malé prekvapenie. Dychová hudba Valaliky si pripravila niekoľko ľudových skladieb, ktoré s nimi zaspievali členky speváckej skupiny **Parádne nevesty**. Tak odštartovali začiatok dobrej nálady. Následne pristúpili k predstaveniu ich CD, ktoré nahrávali v lete tohto roka. Posypané zrnom ako plodom námahy ho uviedli do života, pričom pridali aj niekoľko spevavých ukážok.

Sála kultúrneho domu bola zaplnená aj trhovníkmi, remeselníkmi, ktorý dotvárali tohtoročnú tému – „**Abovski jormak**.“ Folklórna skupina Kadlubek a ženská spevácka skupina Parádne nevesty si spoločne pripravili aj ukážku z typických trhových situácií. Návštevníci sa mohli zoznámiť aj vďaka ich scénke s figlami predajcov medovníkov, byli-

Na jormaku

Pani Podracká s manželom

niek, obuvi, či koní. Počas akcie si mali hostia možnosť prezrieť prezentované remeselnícke výrobky ako aj spôsob ich výroby. Hlavným programom bolo vystúpenie folklórneho súboru Hornád s názvom Okamih. Okrem ulahodenia oku a uchu nechýbalo ani poštekanie chuťových pohárikov, keď

prítomní mohli ochutnať z domácich tvarohových langošov od **pani Podrackej**, ktorá ich spolu s pomocníkmi na podujatie upiekla. A to veru s veľkou ochotou. Hlavným chodom bola fazuľová polievka s údeným mäsom i mnohé ďalšie tradičné chuťovky. Keď je človek sýty a aj duchovne obo-

hatený, hneď je život krajší. A za tieto príjemné pocity patrí vďaka organizátorom podujatia: obci Valaliky a Kultúrnemu centru Abova. Podakovanie patrí aj všetkým účinkujúcim a každému, kto sa akýmkoľvek spôsobom zaslúžil, že sme si mohli uctiť kroj ako naše veľké dedičstvo.

Mgr. Pavol Kacvinský
foto: Dušan Kmec

Ďakujeme sponzorovi - Pizzerii Fele

Projekt podporil z verejných zdrojov
Fond na podporu umenia.

Fsk Kadlubek

Výroba na hrnčiarskom kruhu

Folklór má stále čo povedať

Definícia slova folklór („folklore“ - vedomosti ľudu) znie: „Folklór je súbor kultúrnych javov realizovaný formami ústnej, hernej, tanečnej, dramatickej a hudobno-spevnej komunikácie, realizovaný v mnohých variantoch“. Rozširovatelmi tradičného folklóru v našej obci sa stali ženská spevácka skupina **Parádne nevesty a folklórna skupina Kadlubek**.

Tento rok bol veľmi bohatý a vydarený z pohľadu ŽSS Parádne nevesty. Už začiatkom roka sa úspešne predstavili Novoročným koncertom v Geči, v apríli v súťaži Dargovská ruža skončili v zlatom pásme. Aby naše (valalické) pesničky nezapadli prachom zabudnutia,

Vedúca skupiny Margita Papcúnová a starosta obce kresťia CD

s pomocou OcÚ a sponzorov nahrali vlastné CD, ktoré obsahuje 22 skladieb v podaní skupiny, z toho 2 piesne sólistiek. Myslíme, že toto CD je veľmi vydarené a spevom zachytáva

život v našej obci za uplynulé roky. Týmto sa aktivity ŽSS nekončili. Stačí spomenúť vystúpenia na Dňoch obce Valaliky, Cassovia folk fest v Košiciach, na oslavách Dní mikroregiónu

Hornád a v maďarskej obci Füzer. Svojím spevom spestrili Dni obce v Belži a v Košiciach – Krásna. So scénkou Abovský jarmok vystúpili na Valalickej krojovanej paráde, kde svoje nové CD aj pokrstili. Svojím spevom v spolupráci s folklórnu skupinou Kadlubek spoločne pripravili tradičnej dedinské svadbe v Šebastovciach s názvom „Ej zahrali vešelu, Ej na mojim vešel'u“. Toľko v krátkosti z činnosti našej úspešnej ŽSS Parádne nevesty. Veríme, že o ich aktivitách budeme počuť aj v budúcnosti. Spoločne im poprajme veľa nových pesničiek, zdravia a elánu do ďalšej činnosti.

Jaroslav Janočko
foto: Dušan Kmec

Klub seniorov bilancuje rok 2016

Život rýchlo plynie hlavne v dnešnej uponáhľanej dobe nielen mladým, ale aj ľuďom vo vyššom veku. Veľa by o tom mohli rozprávať členovia Klubu seniorov vo Valalikoch. A že to u nich žije dokazujú svojimi aktivitami športovými, kultúrными i spoločenskými. Ale podme pekne po poriadku.

Už pri vianočnom posedení si určili priority činnosti na rok 2016. Fašiangové posedenie, sa tradične nezaobišlo bez toho, aby si nezasút'ážili. Seniorky nemohli chýbať ani na prehliadke a výrobe veľkonočných ozdôb.

Pre svoje zdravie urobili toho veru dost'. Najviac ich lákali Vysoké Tatry. Najprv si boli pozrieť **na Hrebienku** ľadové kráľovstvo. Cesta za poznaním. Taký bol názov putovania po chodníčkoch našich veľhôr. Aj zájazd **Smižany - Spišský hrad** sa vydaril nad očakávanie. **Levoča - Mariánska hora**. To bola

Seniory v šou Milujem Slovensko

d'alsia zastávka poznávania Spiša. Seniori nezabudli ani tento rok navštíviť Detský domov vo Valalikoch v rámci MDD. V botanickej záhrade v Košiciach obdivovali nádherné motýle. V júni ich privítali naši priatelia v **Košťanoch nad Turcom**. A aby toho nebolo málo obuli si turistickú obuv a vybrali sa na 10

letných km. Návšteva Maďarska a Poľska nsmela chýbať ani tohto leta. Pri opekačkách si veru mali o čom rozprávať. Zažili aj sviatočné chvíle. Ved' v klube mali 9. jubilatov.

Hádam najviac zviditeľnili činnosť klubu členky, ktoré sa v mesiaci október zúčastnili programu verejnoprávnej te-

levízie (RTVS) **Milujem Slovensko**. A musíme uznať, že klub a našu obec zviditeľnili a dôstojne reprezentovali.

Je jeseň. Počas dlhých zimných večerov si určite urobia program plný zaujímavých aktivít a stretnutí.

Eva Výrostková
foto: internet

Opäť ako na kolotoči

Po letnej prestávke stolnotenisová sezóna sa rozbehla naplno. Zaujímavá situácia nastala v kategórii mužov, keď obe družstvá budú súperiť v jednej súťaži - v 2.lige.

Zatiaľ sa lepšie darí „A-čku“, ktoré vyhralo vzájomný zápas a v súťaži ešte neprehralo. „B-čko“ má dve výhry a tri prehry. Veríme, že mladí chlanci sa postupne zbavia rešpektu zo súťaže a budú dosahovať potešujúce výsledky. V Extralige žien boli odohrané tri kolá. Naše sú zatiaľ na piatom mieste. Prvý raz v histórii nášho oddielu máme zastúpenie v Extralige dorastencov. Odohrali dve stretnutia. Jedno prehrali a druhé skončilo remízou. Už sa stalo zvykom prvé turnaje Slovenského pohára mládeže odohrať u nás vo Valalikochoch. Privítali sme dorastencov aj dorastenky i najmladších chlapcov. Medzi dievčatami bola z našich Labošová Ema štvrtá, medzi dorastencami Tomáš Hornák jedenásty. Začali aj súťaže žiakov. Najviac sa darilo Lucovi Sepešimu. Na krajskej bodovačke vo Vranove nad Topľou skončil tretí.

Tréningová morálka väčšiny hráčov je na dobrej úrovni, čo je predpokladom, že aj táto sezóna bude pre náš oddiel úspešná.

text a foto: Ladislav Andor

foto: zľava Mila Just, Tomáš Hornák, Simona Horváthová, Adam Laboš

Ach ten futbal

S veľkým nadšením som písal o krásnych osemdesiatich rokoch futbalu v našej obci. Veril som, že hráči aj funkcionári to mysleli vážne s oslavou výročia postupom do vyššej súťaže. Dva mesiace som sledoval výsledky našich futbalistov iba cez internet. Žiaľ, nikomu z mojich priateľov som sa pochváliť nemohol. Radšej som o futbale nehovoril. Chváliť sa rekordne vysokými prehrami, bodmi získanými zásluhou súperovho trestu a kontumácie...? Naši futbalisti by si mali uvedomiť, že reprezentujú našu obec VALALIKY. Oni sú viac-menej anonymní a nikto nepovie, že prehrala jedenástka v takej a takej zostave, ale fasovali Valaliky! Zamyslime sa! Má obec podporovať šírenie zlého mena, má na to dávať financie? Platiť si hanbu? Rozhodnime sa, alebo to, čo robíme snažme sa robiť dobre alebo to nerobme vôbec. Počas zimy je kedy o tom porozmýšľať.

Ladislav Andor

Nová hokejová sezóna

Po letnej príprave sa pre nás začala štvrtá sezóna Amatérskej hokejovej ligy v Čani. V súpiske nastali minimálne zmeny. Vymenili sme 3 korčuliarov a získali sme 2 nových brankárov. A od konca minulej sezóny máme stabilného trénera, ktorý nám v priebehu minulej sezóny chýbal. Zmenila sa právna forma ligy na občianske združenie, tím aj vedenie. Nové sú aj pravidlá. Každé mužstvo môže mať na súpiske 2 hráčov s hokejovou minulosťou v seniorskej lige. Obaja títo hráči môžu nastúpiť v 1 zápase, ale musia byť označení páskou a na ľade nesmú byť súčasne. My sme takýmito hráčmi naše mužstvo zatiaľ neposilnili, čím sme v istej miere znevýhodnení. Znížil sa počet mužstiev z 13 na 10. AHC Crows Košice, AHK Sokolany, HC Haniska Flyers, HC

Poseidon, HC Riders Košice, HC Sharks Čaňa, HC VALALIKY, HK 65 Trstené p/H, HK Hurikán Čaňa, HK Kokšov Bakša. Súťaž je v plnom prúde - máme odohratých už 6 zápasov. Prvý zápas s HC Sharks Čaňa nám **prehrou 1:7** ukázal chyby, ktoré treba odstrániť. Ďalšie výsledky: Kokšov Bakša 2:2, Hurikán Čaňa 2:2, Trstené pri Hornáde 1:2, Poseidon 4:3, Haniska 0:2. Výsledok s Trsteným pri Hornáde nezodpovedá priebehu hry, lebo najmä v druhej časti sme boli oveľa lepší, len sme nedokázali využiť šance.

Pozývame Vás na naše zápasy. Domáce hráme v soboty o 18:15 a odvety väčšinou v nedeľu poobede. Detaily o zápasoch, mužstvách a všetky štatistiky si môžete pozrieť na **www.ahlcana.eu**.
Ing. Dušan Hudý